

Handläggare: Margareta Catasús
Region Ytterstad
Markbyrån
Tel: 508 26062
margareta.catasus@gfk.stockholm.se

2004-02-17

Dnr 03-720-548:2

Till
Gatu- och fastighetsnämnden

Boutställning i Tensta. Inriktningsbeslut.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Gatu- och fastighetsnämnden godkänner inriktningen till boutställningen i föreliggande tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunfullmäktige för kännedom.

Olle Zetterberg

Solveig Svedgård

Gunnar Jensen

SAMMANFATTNING

Kommunfullmäktige beslutade 2003-10-06 att godkänna en boutställning i enlighet med förslaget i förstudien och att uppdra åt gatu- och fastighetsnämnden att påta sig huvudmannskapet för projektet samt att, efter samråd med övriga berörda instanser, återkomma med förslag på finansiering.

Detta tjänsteutlåtande är en lägesredovisning som beskriver projektets bakgrund, ingående delar/projekt och det fortsatta arbetet samt finansiering av detta.

Arbetet med boutställningen kommer fr o m halvårsskiftet 2005 att gå in i en intensivare fas och kontoret avser därför att återkomma inför budgeten 2005 med en mer detaljerad redovisning. Kontoret föreslår att den befintliga arbetsgruppen ges i uppdrag att fortsätta arbetet fram till sommaren 2005.

UTLÅTANDE

Bakgrund

Inför Stockholms 750-årsjubileum 2002 framförde en grupp boende i Tensta idén om en bomässa i Tensta. Svenska Bostäder och Familjebostäder avsatte medel för en förstudie med utgångspunkt från initiativtagarnas förslag som var inriktad på ombyggnader av lägenheter. Arbetet med förstudien har letts av en arbetsgrupp med representanter från AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, Centrumkompaniet, Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning, integrationsförvaltningen, gatu- och fastighetskontoret och stadsbyggnadskontoret.

Arbetsgruppen har på underlag av förstudien bedömt att en boutställning i Tensta skulle vara mycket intressant men att innehållet i en utställning måste breddas i förhållande till det ursprungliga förslaget. En boutställning behöver innehålla ny- och ombyggnader, påbyggnader, upprustade gårdar, centrumförnyelse m.m. för att vara långsiktigt värdefull för Tenstas utveckling, lyfta fram förnyelsepotentialen i miljonprogramområden samt stimulera intresset för både en professionell publik och en bredare allmänhet. Tensta präglas av kulturell mångfald med sin befolkning med varierande etnisk bakgrund. Kulturaktiviteter av olika slag är en plattform där tenstaborna kan möta varandra och andra i staden. I en boutställning i Tensta ingår därför också en stor del kulturevenemang som en naturlig del.

Avsikten med utställningen är att föra en diskussion om hur miljonprogramområden, med utgångspunkt i befintliga kvaliteter, skall kunna utvecklas vidare till intressanta boendemiljöer för 2000-talet och hur ett förnyelsearbete kan ske i ett område som Tensta. Boutställningen syftar också till att fördjupa kunskapen om miljonprogramområdena vilket kan bidra till att ge en mer nyanserad bild av dessa livsmiljöer. En boutställning i Tensta fokuserar intresset på att utveckla förorten på en mer vardaglig nivå och lyfter fram projekt och lösningar samt fungerar som en katalysator för förnyelse av miljonprogramområden i allmänhet och Tensta i synnerhet.

Förstudien har redovisats och godkänts i berörda nämnder och styrelser (gfn 2003-03-11).

Den 6 oktober 2003 beslöt kommunfullmäktige att godkänna en boutställning i enlighet med förslaget i förstudien och att uppdra åt gatu- och fastighetsnämnden att påta sig huvudmannaskapet för projektet samt att, efter samråd med övriga berörda instanser, återkomma med förslag på finansiering. Den begärda finansieringen med 7 mnkr för marknadsföring och projektledning avstyrktes.

Utställningen

Själva boutställningen består av två delar. Dels en del under temat Tensta som boplats, med inriktning mot bostäder och fysiskt byggande i bred bemärkelse och dels en del under temat Tensta som kulturarena.

Boutställningen planeras att pågå under cirka tio dagar i början av september 2006.

Tensta som boplats

Under detta tema ingår bostäder och den fysiska boendemiljön i bred bemärkelse. Det konkreta innehållet byggs på fem pelare:

1. *Ombyggda lägenheter/ Påbyggnad av befintliga hus.* Ombyggnader av lägenheter, t ex sammanslagning av två treor till en etta och en femma, görs fortlöpande i takt med att lägenheter blir tillgängliga. Syftet är att få en mer varierad lägenhetsammansättning. Åtta befintliga hus utmed södra sidan av Tensta Allé byggs på med cirka 60 lägenheter och kommer att vara färdigställda till boutställningen. Utredning pågår även för påbyggnad med tio punkthus på gavlarna på norra sidan av Tensta Allé (140-200 lägenheter). Planarbete påbörjas under våren 2004 och lägenheterna är sannolikt färdigställda till september 2006 – om inte redovisas planen under boutställningen.
2. *Nybyggnation.* Kv Bränninge, 50 lägenheter, klart till boutställningen. Hjulsta Backar, 75 lägenheter och 14 radhus, klart till boutställningen. Kv Järinge, ca 75 lägenheter (flerbostadshus och radhus), eventuellt klart till september 2006. Kv Tisslinge, ca 40 lägenheter i kollektivboende, eventuellt klart till september 2006. De projekt som inte är färdigställda till boutställningen redovisas som planer.
3. *Befintliga lägenheter.* Visning av olika lägenheter i den befintliga bebyggelsen ("hemma hos Tenstabor"). Stadsmuséet önskar även att inrätta en permanent museilägenhet med tidstypisk inredning från miljonprogrammets barndom. Finansiering av denna lägenhet är dock ännu inte klar.
4. *Utveckling av den yttre miljön.* Ett antal gårdsupprustningar, som görs i samarbete mellan boende och bostadsföretag, kommer att vara färdigställda till utställningen. Ett antal loftgångshus ges nytt utseende. Park- och gångstråk upprustas inom ramen för pågående bostadsprojekt. Diskussioner pågår även med Stockholm Vatten om en uppsnygning av vattentornet vid E18.
5. *Utveckling av centrum.* Tensta centrum är stadsdelens gemensamma nämnare och det är viktigt att centrum utvecklas vidare. En arkitektävling anordnas i samarbete med Centrumkompaniet, Locum m.fl. för att ta fram utformningsförslag för en idrottsarena och ny vårdcentral vid parkeringsdäcket och Taxingeplan i centrumets östra del. Vinnande förslag redovisas under boutställningen. Upprustning av Tenstagången pågår. Tenstaplan upprustas och omdanas inom ramen för bostadsprojektet Bränninge.

Utöver detta kommer även planer för ombyggnaden av E 18, och övriga nytillkomna projekt att visas under boutställningen.

Tensta som kulturarena

Detta tema utgår från kultur och kreativitet som utvecklingsfaktorer för områdets fortsatta utveckling. Arbetet med att konkretisera och genomföra aktiviteter kring Tensta som kulturarena är i en startfas. Parallellt med

Järvasamarbetet via framtidsscenarioarbetet mellan de tre berörda stadsdelsförvaltningarna Kista, Rinkeby och Spånga-Tensta, utgör detta en naturlig del av stadsdelens fortlöpande utvecklingsarbete gällande kultur. Även skolorna engageras i detta arbete.

Tensta som kulturarena organiseras som ett samlat projekt under ledning av en projektledare. Större aktiviteter drivs och organiseras som självständiga delprojekt, antingen som tillfälliga aktiviteter eller som aktiviteter som löper kontinuerligt under hela projektperioden. Arbetet leds av Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning, avdelningen för Integration och utveckling. En ekonomisk kalkyl, finansiering och tidsplan för respektive delprojekt måste i varje enskilt fall preciseras.

Nuvarande arbetsformer

Arbetsgruppen har efter hand utökats med en av de ursprungliga initiativtagarna, tillika tenstabo, och stadsdelsförvaltningens chef för Integration och utveckling. Framledes kommer även Stadsmuseet, Kulturförvaltningen och Sisab att kopplas till arbetsgruppen. Gatu- och fastighetskontoret har avsatt projektledare för fasen fram till 2005.

Stadsdelsförvaltningen har tillsvidare avsatt en projektledare på ¼ tjänst för att administrera och driva arbetet med boutställningen framåt. Från och med sommaren 2005 kommer det att behövas en heltidstjänst för att sköta detta arbete.

Varje ingående part sköter sin del, om än i samarbete med varandra. För kontoret innebär det i första hand att driva de pågående bostadsprojekten i stadsdelen men också att i samarbete med övriga förvaltningar, bolag och intressenter anordna idétävlingar, seminarier och hålla i boutställningens hemsida.

Fortsatt arbete

Tidsmässigt kan projektet indelas i tre faser - arbetet fram till sommaren 2005, en intensivare fas fr om sommaren 2005 och så själva boutställningen i september 2006.

Första fasen

I mars 2004 inbjuds allmänheten till en idétävling för att ta fram en logotyp för boutställningen, att användas i informationssammanhang, på hemsidan och inte minst under själva boutställningen. I samband med inbjudan lanseras också boutställningens hemsida, länkad från stadens officiella sida. Prisutdelningen sker senare under våren i anslutning till ett första bostadsseminarium för allmänhet och fackfolk samt ett smakprov ur kulturlivet i Tensta.

En arkitekttävling startas upp i april för att ta fram dels utformningsförslag för en idrottsarena och ny vårdcentral vid parkeringsdäcket och Taxingeplan i centrumets östra del, och dels förslag till ett kollektivhus på Tissingeplan. Tävligen arrangeras med hjälp av Sveriges Arkitekter. Inlämning av förslagen sammanfaller med Tensta Marknad i september för att skapa extra intresse för boutställningen hos de boende i Tensta.

Andra fasen

Från och med sommaren 2005 kommer arbetet inför boutställningen att intensifieras och för detta behövs en ansvarig projektledare på heltid som håller ihop alla delar fram till och med utställningen.

Ett antal seminarier om boende och byggande i miljonprogramområden i allmänhet och i Tensta i synnerhet, avses att hållas under tiden fram till själva utställningen, för att skapa ett tidigt intresse för boutställningen hos boende, allmänhet, fackfolk och media.

Dessa kommer blandas med kulturyttringar av olika slag, bl a de årliga festivalerna Tensta Marknad, Midsommar Latino, stadsdelsförvaltningens evenemang för barn och ungdomar, Kulturskolans verksamhet, Livstykets textilverkstad, Kulturcaféets aktiviteter samt en hel rad av förenings-, samfunds och studieförbunds kulturutbud.

Tredje fasen

Boutställningen pågår under ca tio dagar i början av september 2006 och innehåller ytterligare seminarier, utställningar, guidningar av såväl nya som befintliga bostäder, ett stort utbud av kulturaktiviteter samt utdelning av stadens pris för ekologiskt byggande.

Boutställningen blir själva finalen på en process, fylld av aktiviteter, men förhoppningen är att den också är början på något nytt, för Tensta som boplat och kulturarena.

Ekonomi

Det är för tidigt att bedöma den exakta kostnaden, men tidigare gjorda kalkyler visar på en kostnad för utställningen, inklusive arbetet inför utställningen, på 5-7 mnkr. Eftersom inga pengar finns anslagna för detta projekt får finansiering i huvudsak ske inom ramen för medverkande förvaltningar och bolag. För de medverkande bostadsbolagen innebär det förutom nybyggnation och förändringar av befintliga byggnader också tidigarelagda upprustningar av gårdsmiljöer, fasader m.m.

Inför själva genomförandet kan dock inte uteslutas att särskilda budgetmedel måste tillföras för marknadsföring, seminarier, lokaler, värddar etc samt dokumentation och uppföljning. Under innevarande år kommer kontoret ha utgifter för logotyp-tävling (ca 75 tkr), informationsinsatser inkl. hemsida (ca 200 tkr) och seminarier m.m (ca 150 tkr), dvs totalt 425-450 tkr. Dessa kostnader avser kontoret att budgetera inom ramen för pågående bostadsexploateringar i Tensta. Finansieringen av arkitekt-tävlingen för Taxingeplan och Tissingeplan (ca 1,5 mnkr) fördelas mellan medverkande bolag och förvaltningar. Kontoret tar sin del inom ramen för exploateringsprojekten.

Från och med sommaren 2005 kommer det att behövas en ansvarig projektledare på heltid som håller ihop alla delar fram till och med utställningen. Då huvudmannskapet för boutställningen ligger på gatu- och fastighetsnämnden ser vi det naturligt att denna projektjänst finansieras av kontoret. Kontoret ber därför att få återkomma inför budget 2005 med en mer detaljerad redovisning. Avrapportering sker i anslutning till verksamhetsberättelsen.

Kontorets förslag/synpunkter

Gatu- och fastighetskontoret ser boutställningen som en intressant möjlighet att utveckla ett miljonprogramområde i staden. Samarbetet mellan de inblandade förvaltningarna och bolagen fungerar mycket bra med stort engagemang och en stark drivkraft som främjar arbetet med boutställningen, men också Tensta som stadsdel.

Arbetet med boutställningen kommer från och med halvårsskiftet 2005 att gå in i en intensivare fas och kontoret avser därför att återkomma inför budgeten 2005 med en mer detaljerad redovisning. Kontoret föreslår att den befintliga arbetsgruppen ges i uppdrag att fortsätta arbetet under denna första fas.

SLUT